

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

معاملات آتی

تهران - دی ماه ۸۸

حسین عبده تبریزی
میثم رادپور

قراردادی است که فروشنده بر اساس آن متعهد می‌شود در سررسید معین، مقدار معینی از کالای مشخص را به قیمتی که در هنگام عقد قرارداد تعیین می‌شود بفروشد و در مقابل طرف دیگر قرارداد متعهد می‌شود آن کالا را با آن مشخصات خریداری کند و وجه معامله را هم‌زمان با تحویل کالا پرداخت نماید.

قرارداد آتی

مشخصات قرارداد آتی

برای جلوگیری از امتناع طرفین از انجام تعهدات خود، خریدار و فروشنده مبلغی به عنوان وجه الضمان نزد اتاق پایاپای می‌گذارند و متعهد می‌شوند متناسب با تغییرات قیمت آتی، وجه الضمان را تعدیل نمایند.

وجه الضمان

پوشش دهندگان

- Hedgers

سفته‌بازان

- Speculators

انواع معامله‌گران قراردادهای آتی

پوشش‌دهندگان ریسک

- در پوشش ریسک هزینه خرید یا قیمت فروش تضمین و ثابت می‌شود، ولی اینکه نتیجه ناشی از پوشش ریسک بهتر از حالت عدم پوشش ریسک باشد، هیچ اطمینانی وجود ندارد.

سفته‌بازان

- سفته‌بازان یا بورس‌بازان بر خلاف پوشش‌دهندگان ریسک، به استقبال ریسک می‌روند و با پیش‌بینی قیمت‌ها سود یا زیان کسب می‌نمایند. این گروه حجم معاملات را افزایش داده و باعث روان شدن معاملات می‌شوند.

مقایسه انواع معامله‌گران

بستن موضع معاملاتى قراردادهاى آتى

ارجحیت تسویه نقدی

- بیشتر قراردادهای آتی، منجر به تحویل فیزیکی کالا نمی شود.
- تحویل دادن یا تحویل گرفتن کالا تحت شرایط قرارداد آتی اغلب مشکل و هزینه بر است.
- پوشش دهندگان ریسک نیز معمولاً ترجیح می دهند موضع معاملاتی آتی خود را مسدود کنند و خرید و فروش دارایی را به شیوه معمول در بازارهای نقدی انجام دهند.

تحویل فیزیکی یا تسویه نقدی

وجه الضمان
(margin)

- درصدی از ارزش کل قرارداد است.

وجه الضمان اولیه
(initial margin)

- در حساب بانکی خاصی سپرده می شود.

حداقل وجه الضمان
(maintenance margin)

- حداقلی از سطح وجه الضمان اولیه که برای هر موقعیت تعهدی باز باید موجود باشد.

اخطار به افزایش وجه
الضمان (margin call)

- اخطاری است که به منظور افزایش وجه الضمان مشتریان تا سطح وجه الضمان اولیه داده می شود.

جزئیات حساب تضمین

قیمت تسویه روزانه (daily settlement price)

- قیمتی است که در پایان هر روز توسط بورس اعلام می شود.

بروز رسانی حسابها (marking to market)

- با توجه به قیمت تسویه روزانه، حساب کلیه مشتریان بروز می گردد و سود و زیان آن محاسبه و از وجه الضمان کسر یا به آن اضافه می شود.

قیمت تسویه روزانه

پوشش ریسک
تأمین مواد اولیه

پوشش ریسک
فروش
محصولات

مزایای معاملات آتی برای پوشش دهندگان ریسک

استفاده از اهرم (عقد قرارداد با ۱۰٪ از ارزش آن)

امکان کسب سود در بازارهای صعودی و نزولی

امکان کسب سود بانکی از وجوهی که برای این معاملات استفاده می گردد.

مزایای معاملات آتی برای سفته‌بازان

با تشکر

